

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2000/01:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Årets redogörelse.....	4
Konstitutionsutskottet.....	4
Utskottets överväganden	14
Bilaga 1 Finansutskottets yttrande 2001/02:FiU1y.....	16
Bilaga 2 Skatteutskottets yttrande 2000/01:SkU8y	20
Bilaga 3 Lagutskottets yttrande 2001/02:LU1y	26
Bilaga 4 Utrikesutskottets yttrande 2001/02:UU3y	29
Bilaga 5 Trafikutskottets yttrande 2001/02:TU1y	31
Bilaga 6 Protokollsutdrag från miljö- och jordbruksutskottet	36
Bilaga 7 Protokollsutdrag från arbetsmarknadsutskottet	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2000/01:75 till handlingarna.

Stockholm den 15 november 2001

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Pär Axel Sahlberg (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Inger René (m), Lars Hjertén (m), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Kenth Högström (s), Mats Einarsson (v), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Britt-Marie Lindkvist (s) och Inger Strömbom (kd).

Redogörelse för ärendet

Sedan år 1961 lämnar regeringen en redogörelse till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. Redogörelsen är knuten till de skrivelser i vilka riksdagen meddelar regeringen sina beslut.

Årets redogörelse

Inom Regeringskansliet har upprättats en ny redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen, regeringens skrivelse 2000/01:75. Den nu aktuella redogörelsen avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–den 31 december 2000. För att underlätta riksdagsutskottens möjligheter att vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete få en så aktuell bild som möjligt har redovisningen fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

Redovisningen omfattar 393 riksdagsskrivelser ställda till regeringen, varav 120 avgetts under riksmötet 2000/01, 154 under riksmötet 1999/2000, 33 under riksmötet 1998/99 och 86 under tidigare riksmöten.

Konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse i de delar som har samband med respektive utskotts beredningsområde. Yttranden har inkommit från finansutskottet, skatteutskottet, lagutskottet, utrikesutskottet, trafikutskottet, miljö- och jordbruksutskottet och arbetsmarknadsutskottet, se bilagorna 1–7. Övriga utskott har inte haft något att erinra mot regeringens redogörelse.

Konstitutionsutskottet får inledningsvis för egen del anföra följande. Redogörelsen omfattar 34 riksdagsskrivelser om beslut på grundval av betänkanden från konstitutionsutskottet. Enligt regeringens redogörelse var 15 av dessa inte slutbehandlade när redogörelsen avlämnades, av dessa är tre äldre än två år och tre härrör från 1998/99.

Den äldsta inte slutbehandlade skrivelsen, 1994/95:243, handlar om åtgärder mot våldsskildringar m.m. Konstitutionsutskottet gav, med anledning av ett tiotal motioner om biografensur m.m., regeringen till känna att de ämnen som togs upp i motionerna borde kunna bli föremål för en samlad analys och bedömning i regeringens brett upplagda arbete mot våldet i samhället. Den 17 december 1998 utfärdade regeringen en lag om ändring i radio- och TV-lagen (1996:844) som riksdagen antagit. Lagändringen innebär bl.a. att TV-program

med ingående våldsskildringar eller med pornografiska bilder skall föregås av en varningssignal. Den 22 december 1998 beslutade regeringen tilläggsdirektiv till Rådet mot skadliga våldsskildringar. Rådet har fått i uppdrag att bl.a. informera industrin för audiovisuella tjänster och informationstjänster om innehållet i EU-rekommendationen (98/560/EG) om skydd av minderåriga och den mänskliga värdigheten. Rådet skall följa branschernas självreglerande arbete med dessa frågor och fungera som stöd och samtalspartner om branscherna så önskar. Den 8 juni 2000 beslutade regeringen om direktiv till en utredare som bl.a. skall överväga olika sätt att förbättra möjligheten att skydda barn mot olämpligt programinnehåll (dir. 2000:43). I december 2000 färdigställdes en promemoria inom Regeringskansliet där bl.a. uppdraget att göra en översyn av 4 § lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram redovisades (Ds 2001:5). Promemorian har remissbehandlats. Enligt vad konstitutionsutskottet inhämtat från Kulturdepartementet avser regeringen att behandla de censurfrågor som tas upp i promemorian i en proposition som skall avlämnas senast i januari 2002.

Riksdagsskrivelse 1997/98:214 gäller ett tillkännagivande beträffande Statens biografbyrå. Framställningen i en film eller ett videogram skall vara granskad och godkänd av Statens biografbyrå innan den får visas vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Biografbyrån skall enligt lagen om granskning och kontroll av filmer och videogram endast bevara sådana delar av en framställning som inte godkänts. Det blir aldrig fråga om att hela framställningar sparas utan endast vissa delar. Konstitutionsutskottet ansåg i betänkande 1997/98:KU19 att det borde införas en inskränkning i rätten att få kopior av de delar av en film eller ett videogram som inte godkänts för visning. Regeringen borde enligt utskottet överväga denna fråga och återkomma med förslag. Frågan behandlas i departementspromemorian Sekretessen för passfoton m.m. (Ds 2000:57). I promemorian läggs inte något förslag till lagändring fram. Enligt vad konstitutionsutskottet inhämtat från Justitiedepartementet avser regeringen att behandla frågan i en proposition som skall avlämnas till riksdagen under hösten 2001.

Riksdagsskrivelse 1997/98:280 gäller ett tillkännagivande beträffande lydelsen av 2 kap. 18 § regeringsformen (RF). Enligt utskottet borde regeringen i lämpligt sammanhang och under parlamentarisk medverkan utreda frågan om lydelsen av 2:18 RF och i god tid före valet år 2002 återkomma till riksdagen med förslag i detta avseende. Regeringen beslutade den 2 september 1999 att tillkalla en parlamentarisk kommitté. Kommittén, som antagit namnet 1999 års författningsutredning, behandlar frågan i delbetänkandet Vissa grundlagsfrågor (SOU 2001:19). Kommittén konstaterar att ett flertal lösningar har prövats i syfte att nå bred uppslutning. Med beklagande konstaterar kommittén att den har misslyckats. Mot bakgrund av att ett förslag till ändring bör ha ett brett parlamentariskt stöd och att ett sådant stöd inte har kunnat uppnås, har kommittén beslutat att avstå från att lägga fram något förslag till ändrad lydelse av 2 kap. 18 § RF. Betänkandet remissbehandlades under våren 2001. Enligt vad utskottet inhämtat från Justitiedepartementet avser

regeringen att i en proposition som skall avlämnas i december 2001 behandla de frågor som tas upp i delbetänkandet.

Riksdagskrivelse 1998/99:147 gäller dels ett tillkännagivande om revidering av EG-direktivet om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (mom. 1), dels ett tillkännagivande om lagstiftning mot missbruk av personuppgifter (mom. 2). Konstitutionsutskottet framhöll i betänkande 1998/99:KU15 Personuppgiftslagen att EG-direktivet fick anses omodernt och att en revidering av direktivet måste ske. Enligt utskottet är det av stor vikt att den svenska regeringen inom EU med kraft verkar för att en revidering av direktivet sker. Utskottet uttalade vidare att intensifierade åtgärder bör vidtas för att åstadkomma en lagstiftning som syftar till att ingripa mot missbruk av personuppgifter och inte mot själva hanteringen av sådana uppgifter. Senast hösten 2001 skall kommissionen avge en rapport om genomförandet av direktivet, eventuellt försedd med lämpliga ändringsförslag. Enligt regeringen är dess föresats att använda tiden fram till dess för att främja att ett förslag till revidering läggs fram och för att öka förståelsen för de förändringar som enligt svensk uppfattning är önskvärda. Som ett led i detta arbete har det inom Justitiedepartementet bl.a. utarbetats ett förslag till en s.k. missbruksinriktad regleringsmodell. Personuppgiftslagens överföringsregler och straffbestämmelser har ändrats från den 1 januari 2000. Ändringarna innebär att lagstiftningen närmar sig den missbruksinriktade regleringsmodell som riksdagen uttalat sig för. Regeringen avser att noga överväga vilka ytterligare inslag av en mer missbruksinriktad reglering som kan genomföras inom ramen för EG-direktivet. Justitiedepartementet har bl.a. tillsatt en samrådsgrupp med representanter för samtliga riksdagspartier. I samarbete med denna grupp har departementet utarbetat en enkät om EG-direktivet och personuppgiftslagen som alla intresserade inbjudits att svara på. Syftet är att få reda på konkreta praktiska problem som enskilda mött med nuvarande lagstiftning. Dessa erfarenheter skall ligga till grund för en utvärdering av såväl EG-direktivet som personuppgiftslagen. Enligt vad konstitutionsutskottet inhämtat från Justitiedepartementet förväntas kommissionens rapport tidigast under hösten 2001.

Riksdagskrivelse 1998/99:163 gäller två tillkännagivanden från riksdagen till regeringen om kommunindelningar (mom. 1) och om folkinitiativ till kommunala folkomröstningar (mom. 5). Konstitutionsutskottet uttalade i betänkande 1998/99:KU21 att en möjlighet att öka den demokratiska vitaliteten och delaktigheten är att dela upp större kommuner i mindre. Utskottet framhöll att det bör bli lättare att dela kommuner genom att procedurerna som har samband med kommunindelningar underlättas. Regeringen borde återkomma med förslag till riksdagen med detta syfte. Vidare uttalade utskottet att de hittillsvarande erfarenheterna av bestämmelserna om folkinitiativ i fråga om kommunala folkomröstningar var nedslående. Med få undantag har fullmäktige avvisat de initiativ som kommit fram, något som enligt utskottets mening är ägnat att misskreditera idén om folkinitiativ. Det finns enligt utskottet skäl att vidare utreda en förstärkning av medborgarnas inflytande i initiativären-

den. En möjlighet som därvid bör utredas är enligt utskottet att en kommunal folkomröstning skall komma till stånd när en viss procentandel, t.ex. 10 % av de röstberättigade i kommunen, står bakom initiativet. Andra frågor som bör övervägas i sammanhanget är hur och av vem frågeställningen för folkomröstningen skall formuleras vid ett folkinitiativ. Den 25 november 1999 be- myndigade regeringen statsrådet Lejon att tillkalla en kommitté med uppgift att föreslå åtgärder för att stärka den medborgerliga insynen och deltagandet i den kommunala demokratin. Enligt direktiven skall kommittén bl.a. se över hur de procedurer som har samband med kommunandelningar kan underlättas samt överväga behovet av folkinitiativet som sådant och dess fortsatta ut- formning. Kommundemokratikommittén avlämnade i juni 2001 betänkandet Att vara med på riktigt – demokratiutveckling i kommuner och landsting (SOU 2001:48). Betänkandet har remissbehandlats. Enligt vad konstitutions- utskottet inhämtat från Justitiedepartementet avser regeringen att behandla de aktuella frågorna i en proposition som planeras avlämnas i december 2001.

Riksdagsskrivelse 1998/99:176 gäller den kyrkoantikvariska ersättningens storlek under åren 2000–2009. Konstitutionsutskottet gjorde i betänkande 1998/99:KU18 bedömningen att det finns goda förutsättningar för att Svenska kyrkans kyrkobyggnader och de kyrkliga kulturminnena i övrigt skall vara i gott skick vid relationsändringen och ett antal år därefter. Mot denna bak- grund ansåg utskottet att regeringens förslag om kyrkoantikvarisk ersättning borde godtas och lämnas fr.o.m. år 2002 t.o.m. år 2009. En övergripande redovisning av hur regeringen kommer att hantera den kyrkoantikvariska ersättningen och angivande av villkor m.m. kommer enligt regeringens redo- görelse att ske i budgetproposition och regleringsbrev för 2002.

Finansutskottet, bilaga 1, anför i yttrande bl.a. följande. Det går inte att utläsa ur regeringens skrivelse hur många moment från en riksdagsskrivelse som totalt sett har behandlats, eller hur många moment som återstår innan hela riksdagsskrivelsen är slutbehandlad. Våren 1998 behandlade finansutskottet en proposition om statlig fastighetsförvaltning och statliga myndigheters lokalförsörjning (prop. 1997/98:137, bet. 1997/98:FiU25). I regeringens skri- velse 1998/99:75 anmäldes att man vidtagit åtgärder avseende två av de fem momenten i betänkandet och att riksdagsskrivelsen därmed var slutbehandlad. Finansutskottet påpekade i betänkande 2000/01:FiU2 att någon återrapporte- ring av de tre återstående momenten inte hade gjorts. I årets skrivelse anmäler regeringen åtgärder avseende de tre saknade momenten. Risken för denna typ av luckor i regeringens återrapportering skulle troligen minska om regeringen angav i skrivelsen vilka moment som återstår att behandla. I likhet med vad finansutskottet tidigare framhållit är det därför önskvärt att redogörelsen kompletteras på denna punkt.

I det följande redovisas ett antal punkter där finansutskottet funnit brister i regeringens redovisning.

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (punkt Fi91, mom. 5). Regeringen redovisar att riksdagens tillkännagivande om hivpre- ventivt arbete i storstadsregionerna är under beredning. Utskottet erfar dock

att regeringen den 22 februari 2001 beviljade bidrag på 84 miljoner kronor med anledning av riksdagens tillkännagivande.

Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. (punkt Fi92, mom. 2). Momentet handlar om rätten för regeringen att överskrida anslaget för statsskuldsräntor 2001. Skrivelsen borde inte ha rapporterats som slutbehandlad eftersom regeringen inte kan veta om bemyndigandet utnyttjats eller inte förrän efter årets slut. Någon återrapportering av utnyttjandet av motsvarande bemyndigande för 2000 görs inte i regeringens skrivelse trots att anslaget för statsskuldsräntor det året överskreds med mer än 8 miljarder kronor, vilket framgår av årsredovisningen för staten 2000 i avsnitt 4.4. Rapporteringen av det generella bemyndigandet för regeringen att överskrida ramanslag (punkt 69, mom. 13) skulle kunna tjäna som exempel för statsskuldsräntorna.

Utvärdering av statsskuldens upplåning och förvaltning 1994/95–1999 (punkt Fi57). I sin återrapportering hänvisar regeringen tillbaka till sitt beslut om skrivelse 1999/2000:104 om utvärdering av statsskuldens upplåning och förvaltning 1994/95–1999, dvs. den skrivelse som riksdagen behandlat, och hänvisar på så sätt i cirkel. Lämpligare hade varit att hänvisa till regeringens beslut i november om riktlinjer för statsskuldens förvaltning. I förra årets skrivelse (skr. 1999/2000:75, punkt Fi59) använde sig regeringen av samma cirkelresonemang vilket finansutskottet då påpekade i sitt yttrande.

Statsbudget för budgetåren 2000 och 2001 (punkterna Fi34 och Fi95). Fram t.o.m. 1999 har praxis varit att regeringen överlämnat den av riksdagen fastställda statsbudgeten till Ekonomistyrningsverket (tidigare till Riksrevisionsverket) inför det nya budgetåret. Enligt vad utskottet erfarit har regeringen den 21 april 2001 beslutat att lägga statsbudgeten för 2000 och statsbudgeten för 2001 till handlingarna. Regeringen rapporterar dock i skrivelsen under punkt Fi95 att statsbudgeten för 2001, betänkande 2000/01:FiU10, kommer att överlämnas till Ekonomistyrningsverket (ESV) för kännedom och beaktande. Under punkt Fi34 redovisar regeringen att också statsbudgeten för 2000, betänkande 1999/2000:FiU10, kommer att lämnas över till ESV för kännedom och beaktande. Även i förra årets skrivelse skrev regeringen att statsbudgeten för 2000 skulle överlämnas till ESV (skr. 1999/2000:75, punkt Fi89). Om regeringen avsett att överlämna FiU10 till ESV borde detta lämpligen ha gjorts så snabbt som möjligt, före budgetårets början.

Vissa ekonomisk-politiska åtgärder m.m. (punkt Fi2, mom. 44). Momentet handlar om ett tillkännagivande angående den begränsade uppräknings av basbeloppet (bet. 1994/95:FiU1) i samband med besparingarna hösten 1994. Regeringen redovisar ärendet som slutbehandlat och hänvisar till budgetpropositionen för 2001, utgiftsområde 11, anslag 20:1. Ärendet behandlas dock inte där utan i stället i avsnitt 3.6.1 under samma utgiftsområde.

Skatteutskottet, bilaga 2, anför i yttrande bl.a. följande. Finansdepartementets ärende 3 gäller bl.a. ett tillkännagivande som gjordes år 1995 av riksdagen till regeringen om att regeringen i samband med de överväganden som skall göras beträffande ett fritidsbåtsregister också bör pröva frågan om en båtskatt

(bet. 1994/95:SkU28 mom. 49, rskr. 1994/95:439). Enligt redogörelsen har skrivelsen slutbehandlats med hänvisning till budgetpropositionen för 2001 (prop. 2000/01:1, utg.omr. 22, 4.12.4). Av det anförda avsnittet i den aktuella budgetpropositionen (s. 76) framgår att regeringen har fortsatt den dialog med försäkringsbranschen som inleddes under 1999 och att den därvid har stärkts i sin uppfattning att Stöldskyddsföreningens frivilliga register bör ligga till grund för ett allmänt fritidsbåtsregister. En särskild utredare kommer att ges i uppdrag att utreda de särskilda förutsättningarna för en obligatorisk ansvarsförsäkring för ägare av fritidsbåtar och hur ett allmänt fritidsbåtsregister bör vara utformat, anför regeringen i budgetpropositionen. Ännu (maj 2001) har emellertid någon utredare inte tillsatts och några direktiv inte utfärdats. Skatteutskottet konstaterar att regeringen har ansett att ärendet om att pröva frågan om båtskatt är slutbehandlat utan att regeringen har redovisat för riksdagen någon annan åtgärd än att avisera en utredning om förutsättningarna för en obligatorisk ansvarsförsäkring och utformningen av ett allmänt fritidsbåtsregister. På grund av den passivitet som regeringen enligt skatteutskottets uppfattning har visat i frågan om båtskatt vill skatteutskottet med skärpa framhålla vikten av att regeringen så snart som möjligt och i lämpligt sammanhang lämnar en redovisning till riksdagen om sina hittills vidtagna åtgärder i ärendet om båtskatt, sitt planerade framtida agerande i frågan och över huvud taget vilka bedömningar den gjort rörande införandet av en båtskatt. Enligt skatteutskottets uppfattning bör konstitutionsutskottet föreslå att riksdagen riktar ett tillkännagivande härom till regeringen.

Finansdepartementets ärende 33 gäller ett tillkännagivande som gjordes i december år 1999 om att regeringen bör följa produktionsmetoder m.m. vad gäller etanolinblandning i drivmedel samt pröva möjligheten att av EU-kommissionen få dispens från det aktuella direktivets bestämmelser om högsta tillåtna volymhalt etanol i bensin (prop. 1999/2000:9, bet. 1999/2000:SkU11 mom. 2, rskr. 1999/2000:110). Skrivelsen redovisades som öppen i förra redogörelsen men anmäls nu som slutbehandlad. Några vidtagna åtgärder med anledning av tillkännagivandet redovisas dock inte. Liksom i det förra ärendet har regeringen ansett att det ifrågavarande ärendet angående inblandning av etanol i bensin är slutbehandlat utan att några särskilda åtgärder eller bedömningar med avseende på det aktuella tillkännagivandet har redovisats för riksdagen. Skatteutskottet anser därför att regeringen även i detta fall – där regeringen också enligt skatteutskottets mening har visat prov på passivitet – så snart som möjligt och i lämpligt sammanhang bör redovisa för riksdagen sina hittillsvarande åtgärder, vilka bedömningar den gjort och hur den planerar sitt framtida agerande i frågan. Även beträffande denna fråga förordar skatteutskottet att konstitutionsutskottet skall föreslå att riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen.

Enligt den information som konstitutionsutskottet senare erhållit från skatteutskottets kansli har regeringen lämnat de redogörelser om båtskatt och etanolinblandning, som skatteutskottet efterlyst, i budgetpropositionen för 2002, finansplanen s. 203–204.

Lagutskottet, bilaga 3, anför i yttrande bl.a. följande. Lagutskottet har inte funnit anledning att rikta någon kritik mot handläggningen av något enskilt ärende men vill dock göra konstitutionsutskottet uppmärksam på vissa förhållanden som gäller äldre riksdagsskrivelser. Av de sammanlagt 24 riksdagsskrivelserna som redovisas som ännu inte avslutade i den nu aktuella skrivelserna är 17 tillkännagivanden äldre än två år. Som ett exempel på en äldre ännu inte slutbehandlad riksdagsskrivelse kan nämnas riksdagsskrivelse 1988/89:174, som gäller ett tillkännagivande från riksdagen våren 1989 om försäkringsbolags informationsplikt i förhållande till dödsbon. I sitt av riksdagen godkända betänkande 1988/89:LU22 uttalade lagutskottet, med anledning av ett motionsyrkande, att det skäligen kan krävas av försäkringsbolag att de rutinmässigt underrättar dödsboet efter en försäkringstagare om utfallande personförsäkringar, men att de närmare förutsättningarna för en sådan underrättelseskyldighet lämpligen borde prövas i samband med regeringens överväganden rörande förslagen i Försäkringsrättskommitténs betänkande (SOU 1986:56) Personförsäkringslag – ett våren 1989 aktuellt lagstiftningsärende inom Justitiedepartementet. Mot bakgrund av den snabba utvecklingen på det försäkringsrättsliga området kunde dock Försäkringsrättskommitténs betänkande inte utan vidare läggas till grund för en proposition. På grundval av bl.a. kommittébetänkandet utarbetades därför inom Justitiedepartementet under år 1993 departementspromemorian (Ds 1993:39) Ny försäkringsavtalslag. Inte heller de i departementspromemorian framlagda förslagen kunde leda till ny lagstiftning. Fortfarande pågår beredning i Regeringskansliet av förslag till en ny försäkringsavtalslag som skall ersätta 1927 års försäkringsavtalslag och konsumentförsäkringslagen. I regeringens nu aktuella skrivelse upplyser regeringen att frågan om försäkringsbolags informationsplikt i förhållande till dödsbon behandlats i departementspromemorian (Ds 1993:39) Ny försäkringsavtalslag, att det är fråga om ett mycket omfattande ärende och att en lagrådsremiss kan förväntas tidigast under år 2003. Slutsatsen av vad som nu redovisats är att det kommer att gå närmare 15 år innan regeringen återkommer till riksdagen i den sakfråga tillkännagivandet våren 1989 avsåg – försäkringsbolags informationsplikt i förhållande till dödsbon.

Lagutskottet vill framhålla att det kan finnas olika omständigheter som föranleder att regeringen gör bedömningen att det inte är lämpligt, möjligt eller meningsfullt att vidta ytterligare åtgärder i enlighet med ett riksdagsbeslut. Ett sådant skäl kan vara att saken kommit i ett helt annat läge än vad som var fallet vid riksdagens beslut, exempelvis genom utvecklingen inom EU eller till följd av internationella åtaganden. Det kan också föreligga omständigheter som gör att regeringen finner att åtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut måste anstå under en längre tid. Ett sådant skäl kan – såsom i det tidigare redovisade exemplet – vara att frågan har anknytning till ett annat större lagstiftningsärende som, enligt regeringens bedömning, först bör avvakta innan någon åtgärd kommer till stånd. I sådana och liknande situationer kan, enligt lagutskottets mening, en ändamålsenlig ordning vara att regeringen inom rimlig tid återkommer till riksdagen också i annat lämpligt sam-

manhang än i den årliga skrivelsen och därvid redovisar skälen för sina ställningstaganden. På så sätt får riksdagen via det berörda utskottet tillfälle att pröva om tillkännagivandet fortfarande är relevant eller om regeringens redovisning skall leda till ett förnyat eller uppdaterat tillkännagivande.

Utrikesutskottet, bilaga 4, anför i yttrande bl.a. följande. Den skrivelse från 1999/2000 som inte slutbehandlats avser *två moment* i utskottets betänkande 1999/2000:UU2, utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. I enlighet med betänkandets *moment 68* tillkännagav riksdagen för regeringen att en översyn borde göras av det nuvarande systemet med bemyndiganden inom biståndet. Däri borde även formerna för förbättrad information till riksdagen studeras. Regeringen meddelar att en redovisning redan skett för det multilaterala biståndet i budgetpropositionen för 2001 och att budgetpropositionen för 2002 beräknas innehålla en redovisning för det bilaterala biståndet. Utskottet kan nu konstatera att det i budgetpropositionen för nästa budgetår, utgiftsområde 7, s. 66, framgår att bemyndiganderamen inom det bilaterala utvecklingssamarbetet fr.o.m. 2002 kommer att baseras på de förpliktelser som förväntas bli ingångna. Med andra ord avskaffas de tidigare använda multiplikatorerna, som var anledningen till att riksdagen begärde en översyn. Enligt vad utskottet erfarit pågår en fortsatt översyn av hur informationen till riksdagen skall kunna förbättras i de avseenden utskottet efterlyst. Riksdagen menade även, i enlighet med betänkandets *moment 73*, att regeringen borde ges i uppdrag att se över formerna för hur den utvärderingsverksamhet som finns utanför biståndsförvaltningen kan stärkas. Regeringen svarar i skrivelsen samt i budgetpropositionen för år 2002 att resultatet av en sådan översyn beräknas kunna redovisas under hösten 2001. Vid beredningen av detta yttrande har utskottet dock erfarit att redovisningen troligen ej kommer att göras förrän våren 2002. Utskottet kan vidare konstatera att *moment 75* i samma betänkande betecknas som slutbehandlat med motiveringen att regeringen i december 2000 uppdragit åt Sida att utarbeta kriterier för ett urval av ramorganisationer. I utskottets betänkande framhålls emellertid att man utöver en studie kring kriterier för urvalet *även* bör göra en mer övergripande översyn över de enskilda organisationernas roll i utvecklingssamarbetet och att denna också bör innehålla en utvärdering av Sidas samarbete med enskilda organisationer. I utskottets betänkande anges att översynen bör ske i former som regeringen bedömer vara lämpliga (bet. 1999/2000:UU2 s. 116). Utskottet har inhämtat att arbete inletts också vad avser tillkännagivandets andra del. Utskottet måste dock konstatera att momentet, med den redogörelse som ges i regeringens skrivelse, inte till fullo kan anses vara slutbehandlat och utgår därför ifrån att regeringen återkommer med en kompletterande redovisning.

Trafikutskottet, bilaga 5, anför i yttrande bl.a. följande. Den inom utskottets beredningsområde äldsta inte slutbehandlade skrivelsen med tillkännagivande är från riksmötet 1994/95. Den gäller frågan om återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret. I redovisningen av beredningsläget hänvisas till budgetpropositionen för år 2001 där det anges att regeringen avser att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda de närmare förutsättningarna för hur ett allmänt

fritidsbåtsregister bör vara utformat. Motsvarande avsiktsförklaring återkommer i budgetpropositionen för år 2002 (prop. 2000/01:1 utg.omr. 22, s. 82). Enligt vad utskottet erfarit planeras det aviserade utredningsarbetet påbörjas under senare delen av år 2001. Utskottet konstaterar därmed att ännu efter drygt sex år är denna skrivelse inte slutbehandlad. Trafikutskottet konstaterar vidare att beträffande några tillkännagivanden redovisas att beredning pågår sedan en längre tid utan att uppgift lämnas om vad som återstår att göra eller orsaken till dröjsmålet. Enligt trafikutskottet är det viktigt att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden bereds utan onödig tidsutdräkt. Om det föreligger omständighet som hindrar ett genomförande av beslutet, bör detta snarast redovisas för riksdagen. Utskottet anser vidare att redovisningen av planerade åtgärder är viktig för utskottet vid dess arbete med uppföljning och utvärdering av de äldre riksdagsskrivelserna. För riksdagens tillkännagivanden är det angeläget med en redovisning av när ärendet bedöms komma att slutbehandlas eller när regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan.

Riksdagen skall i ökad utsträckning följa upp och utvärdera fattade beslut för att åstadkomma ett bättre berednings- och beslutsunderlag. Utskottsarbetet skall mot denna bakgrund förskjutas mer mot uppföljning och utvärdering. En viktig del i detta arbete är regeringens årliga redovisning av hur riksdagens skrivelser har behandlats. Med hänsyn till att denna sammanställning huvudsakligen redovisar åtgärder som vidtagits under föregående kalenderår ger dock redovisningen oftast inte någon aktuell bild av vidtagna åtgärder. Vid sitt uppföljningsarbete tvingas därför utskottet ofta att ta fram kompletterande information. Enligt trafikutskottets mening skulle uppföljningsarbetet underlättas om det fanns tillgång till en kompletterande informationskälla som innehåller aktuella uppgifter om vilka åtgärder som regeringen vidtar med anledning av riksdagens ställningstaganden. Med ett IT-baserat informationssystem med sökmöjlighet på enskilda riksdagsskrivelser i Regeringskansliets diariesystem skulle redovisningen vinna i såväl aktualitet som tillgänglighet och därmed främja riksdagens granskningsverksamhet. Det är sålunda önskvärt att komplettera regeringens redovisning med en utförlig beskrivning av beredningsläget och redovisning av planerade åtgärder beträffande de ärenden som inte är slutbehandlade. För en sådan förändring talar också att den nuvarande utformningen av regeringens redogörelse inte är helt lättillgänglig. Enligt trafikutskottets mening bör prövas om uppföljningen av riksdagsskrivelsernas behandling kan vidareutvecklas. Även formerna för regeringens redovisning till riksdagen bör övervägas i detta sammanhang. Regeringens skrivelse blir som redan nämnts förhållandevis snabbt inaktuell. Det har därför varit nödvändigt att datera upp regeringens redovisning av behandlingen av enskilda skrivelser. För att uppnå en mer aktuell behandling bör det övervägas att genomföra riksdagsbehandlingen under våren. Därmed skulle även en tidsmässig samordning kunna ske med den fördjupade resultatredovisning från regeringen till riksdagen som avses införas successivt med början våren 2002. Slutligen vill utskottet framhålla att redogörelsens register över riksdagsskrivelserna fördelade på olika utskott fyller en viktig funktion. Med

hänsyn till att beslut inom trafikutskottets beredningsområde i vissa fall redovisas under andra utskott, t.ex. riksdagens beslut om tilläggsbudget, krävs dock ytterligare insatser för att klarlägga vilka moment som ingår i utskottets ansvarsområde. Det bör mot denna bakgrund övervägas hur skrivelsens register kan vidareutvecklas.

Miljö- och jordbruksutskottet, bilaga 6, anför i yttrande bl.a. följande. Miljö- och jordbruksutskottets granskning föranleder ett påpekande avseende Jordbruksdepartementets ärende 11 som gäller riksdagsskrivelse 2000/01:86 (bet. 2000/01:MJU2). Enligt regeringens redogörelse är skrivelsen slutbehandlad. I redogörelsen saknas dock moment 3 i utskottets hemställan. Momentet innehåller ett tillkännagivande angående fortsatt stöd till omarrondering. Eftersom ifrågavarande ärende saknas i årets redogörelse anser miljö- och jordbruksutskottet att regeringen i kommande redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen bör redovisa om ifrågavarande ärende har slutbehandlats eller ej.

Arbetsmarknadsutskottet, bilaga 7, anför i yttrande bl.a. följande. Riksdagsskrivelse 1993/94:257 avser *JO:s och JK:s roller*. Tillkännagivandet gjordes i anslutning till behandlingen av propositionen om en ny lagstiftning för statsanställda. Arbetsmarknadsutskottet har tidigare kommenterat skrivelsen i yttrande till konstitutionsutskottet för två år sedan. Arbetsmarknadsutskottet konstaterade vid denna tidpunkt att regeringen inte, mer än fem år efter att tillkännagivandet gjordes, hade slutbehandlat riksdagsskrivelsen eller mer utförligt redovisat skälen till dröjsmålet med detta. Utskottet fann detta mycket anmärkningsvärt. Konstitutionsutskottet instämde i denna kritik och understök starkt vikten av att regeringen utan ytterligare dröjsmål skulle slutbehandla skrivelsen (1999/2000:KU10). Efter att arbetsmarknadsutskottet för ett år sedan tagit del av regeringens redovisning av den berörda skrivelsen hade utskottet ingen erinran mot att ärendet kvarstod som icke slutbehandlat. Utskottet förutsatte dock att de av regeringen aviserade åtgärderna skulle vidtas och att skrivelsen kunde slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål. Utöver vad som framkommer av den nu aktuella skrivelsen har arbetsmarknadsutskottet inhämtat att en departementspromemoria utarbetats på uppdrag av Justitiedepartementet (PM 2001-06-07 Statens ansvarsnämnds funktion och kompetensområde, m.m., dnr Ju1999/205/PP) där bl.a. förslag om *JO:s och JK:s roller* vid arbetsrättsliga ingripanden läggs fram. Promemorian remissbehandlas för närvarande. Utskottet förutsätter att regeringen efter den nu pågående remissbehandlingen utan ytterligare dröjsmål slutbehandlar skrivelsen.

Utskottets överväganden

Konstitutionsutskottet vill även i år framhålla att regeringens skrivelse med en redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen fyller en viktig funktion i riksdagens uppföljnings- och utvärderingsarbete.

Finansutskottet anser inte att det ur regeringens skrivelse går att utläsa hur många moment från en riksdagsskrivelse som totalt sett har behandlats, eller hur många moment som återstår innan hela riksdagsskrivelsen är slutbehandlad. Konstitutionsutskottet har tidigare uttalat att det, när det gäller momentindelade utskottsbetänkanden, är viktigt att det av regeringens redogörelse framgår vilka moment som har föranlett eller skall föranleda åtgärder från regeringens sida. I betänkande 1999/2000:KU10 underströk konstitutionsutskottet vikten av att redovisa moment och i förekommande fall också delmoment. Konstitutionsutskottet vill åter betona vikten av att regeringen redovisar samtliga aktuella moment samt anger huruvida regeringen anser att respektive moment är slutbehandlat.

Finansutskottet, utrikesutskottet och miljö- och jordbruksutskottet har påtalat att regeringen har redovisat vissa riksdagsskrivelser som slutbehandlade trots att redogörelse saknas för vissa moment. Konstitutionsutskottet finner inte anledning att göra någon annan bedömning än den respektive utskott gjort.

Med anledning av vad lagutskottet anfört om vissa förhållanden som gäller äldre riksdagsskrivelser vill konstitutionsutskottet åter understryka att utgångspunkten måste vara att det önskemål som ett tillkännagivande avser bör tillgodoses. Om det visar sig föreligga omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen måste regeringen kunna underlåta att vidta de åtgärder tillkännagivandet avser. En förutsättning bör dock enligt konstitutionsutskottet vara att regeringens bedömningar i detta avseende redovisas för riksdagen.

I betänkande 1999/2000:KU10 och 2000/01:KU10 gjorde konstitutionsutskottet när det gäller redogörelsens utformning bedömningen att det inte var berett att föreslå någon förändring. Utskottet gör inte i dag någon annan bedömning men anser, i likhet med trafikutskottet, att det vore en fördel i aktualitets- och effektivitetshänseende om utskotten och riksdagen kunde behandla regeringens skrivelse under den vår som skrivelsen avlämnas. Utskottet strävar efter att kunna behandla regeringens skrivelse tidigare. Konstitutionsutskottet avser därför att i samråd med Regeringskansliet och riksdagens utskott diskutera förutsättningarna för detta.

Vad i övrigt gäller de ärenden som utskotten kommenterat i sina yttranden finner konstitutionsutskottet inte anledning att göra någon annan bedömning än den som respektive utskott gjort.

Regeringens skrivelse 2000/01:75 föranleder inte något annat uttalande från konstitutionsutskottets sida. Skrivelsen bör läggas till handlingarna.

BILAGA 1

Finansutskottets yttrande 2001/02:FiU1y

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen
(skr. 2000/01:75)

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 15 maj 2001 att bereda samtliga utskott tillfälle att – i de delar som har samband respektive utskotts beredningsområde – yttra sig över regeringens skrivelse 2000/01:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Regeringens skrivelse redogör huvudsakligen för sådana åtgärder som regeringen vidtagit under kalenderåret 2000 med anledning av riksdagens skrivelser. För att underlätta riksdagsutskottens möjligheter att få en så aktuell bild som möjligt vid sitt uppföljningsarbete, har redovisningen även fått omfatta vissa regeringsbeslut från år 2001 dvs. efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

Redogörelsen är som tidigare år uppställd departementsvis. Inom varje departements område har materialet grupperats i fyra huvudgrupper, alltefter åldern på de behandlade riksdagsskrivelserna. Vid uppföljningen av riksdagens beslut tilldrar sig regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen ett särskilt intresse.

Sammantaget 54 skrivelser redovisas i årets redogörelse inom finansutskottets ansvarsområde, vilket är lika många som i motsvarande skrivelse förra året. Av de 54 skrivelserna rapporteras 36 som slutbehandlade och 18 som inte slutbehandlade.

Det kan också noteras att finansutskottet i sina betänkanden enligt den gällande budgetordningen numera behandlar samtliga ärenden på tilläggsbudget. Vissa skrivelser omfattar bl.a. av detta skäl ett stort antal moment. En närmare uppföljning av regeringens åtgärder har gjorts för de moment i tilläggs-

budgetbetänkandena som faller inom utskottets eget ansvarsområde. Åtta av sammanlagt 54 riksdagsskrivelser som redovisas i regeringens återsrapportering avser frågor som tillhör andra utskotts ansvarsområden men som behandlats av finansutskottet i samband med tilläggsbudgetar.

Av riksdagsskrivelserna är 14 stycken äldre än två år och 8 stycken äldre än tre år. Av dessa senare 8 redovisas 5 som inte slutbehandlade. Det äldsta inte slutbehandlade ärendet avser riksmötet 1995/96.

Generella synpunkter

Allmänt kan sägas att riksdagens beslut inom utskottets ansvarsområde till övervägande delen fullföljts på det sätt som riksdagen avsåg vid beslutstillfället och genomförts i rimlig tid. När det gäller återsrapporteringen finns det dock uppenbara brister. Som framgår av några exempel nedan förekommer både rena misstag i rapporteringen och att synpunkter som riksdagen tidigare lämnat inte beaktats. Utskottets uppfattning är mot bakgrund av dessa brister att återsrapporteringen av vidtagna åtgärder bör förbättras.

I regeringens skrivelse anges vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av riksdagens beslut, men inte tidigare rapporterat till riksdagen. Där framgår också när regeringen tidigare lämnade återsrapportering om en viss riksdagsskrivelse, samt om riksdagsskrivelsen är slutbehandlad eller inte. Det går dock inte att utläsa ur regeringens skrivelse hur många moment från en riksdagsskrivelse som totalt sett har behandlats, eller hur många moment som återstår innan hela riksdagsskrivelsen är slutbehandlad. Våren 1998 behandlade utskottet en proposition om statlig fastighetsförvaltning och statliga myndigheters lokalförsörjning (prop. 1997/98:137, bet. 1997/98:FiU25). I regeringens skrivelse 1998/99:75 anmäldes att man vidtagit åtgärder avseende två av de fem momenten i betänkandet och att riksdagsskrivelsen därmed var slutbehandlad. Finansutskottet påpekade i betänkande 2000/01:FiU2 att någon återsrapportering av de tre återstående momenten inte hade gjorts. I årets skrivelse 2000/01:75 anmäler regeringen åtgärder avseende de tre saknade momenten. Risker för denna typ av luckor i regeringens återsrapportering skulle troligen minska om man angav i skrivelsen vilka moment som återstår att behandla. I likhet med vad utskottet tidigare framhållit är det därför önskvärt att redogörelsen kompletteras på denna punkt.

Synpunkter på enskilda punkter i regeringens skrivelse

I det följande redovisas ett antal punkter där utskottet funnit brister i regeringens redovisning.

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (punkt Fi91, mom. 5)

Regeringen redovisar att riksdagens tillkännagivande om hivpreventivt arbete i storstadsregionerna är under beredning. Utskottet erfar dock att regeringen

den 22 februari 2001 beviljade bidrag på 84 miljoner kronor med anledning av riksdagens tillkännagivande.

Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. (punkt Fi92, mom. 2)

Momentet handlar om rätten för regeringen att överskrida anslaget för statsskuldsräntor 2001. Skrivelsen borde inte rapporterats som slutbehandlad eftersom regeringen inte kan veta om bemyndigandet utnyttjats eller inte förrän efter årets slut. Någon återrapporering av utnyttjandet av motsvarande bemyndigande för 2000 görs inte i regeringens skrivelse trots att anslaget för statsskuldsräntor det året överskreds med mer än 8 miljarder kronor, vilket framgår av årsredovisningen för staten 2000 i avsnitt 4.4. Rapporteringen av det generella bemyndigandet för regeringen att överskrida ramanslag (punkt 69, mom. 13) skulle kunna tjäna som exempel för statsskuldsräntorna.

Utvärdering av statsskuldens upplåning och förvaltning 1994/95–1999 (punkt Fi57)

I sin återrapporering hänvisar regeringen tillbaka till sitt beslut om skrivelse 1999/2000:104 om utvärdering av statsskuldens upplåning och förvaltning 1994/95–1999, dvs. den skrivelse som riksdagen behandlat, och hänvisar på så sätt i cirkel. Lämpligare hade varit att hänvisa till regeringens beslut i november om riktlinjer för statsskuldens förvaltning. I förra årets skrivelse (skr. 1999/2000:75, punkt Fi59) använde sig regeringen av samma cirkelresonemang vilket finansutskottet då påpekade i sitt yttrande.

Statsbudget för budgetåren 2000 och 2001 (punkterna Fi34 och Fi95)

Fram t.o.m. 1999 har praxis varit att regeringen överlämnat den av riksdagen fastställda statsbudgeten till Ekonomistyrningsverket (tidigare till Riksrevisionsverket) inför det nya budgetåret. Enligt vad utskottet erfarit har regeringen den 21 april 2001 beslutat att lägga statsbudgeten för 2000 och statsbudgeten för 2001 till handlingarna. Regeringen rapporterar dock i skrivelsen under punkt Fi95 att statsbudgeten för 2001, betänkande 2000/01:FiU10, kommer att överlämnas till Ekonomistyrningsverket (ESV) för kännedom och beaktande. Under punkten Fi34 redovisar regeringen att också statsbudgeten för 2000, betänkande 1999/2000:FiU10, kommer att lämnas över till ESV för kännedom och beaktande. Även i förra årets skrivelse skrev regeringen att statsbudgeten för 2000 skulle överlämnas till ESV (skr. 1999/2000:75, punkt Fi89). Om regeringen avsett att överlämna FiU10 till ESV borde detta lämpligen ha gjorts så snabbt som möjligt, före budgetårets början.

Vissa ekonomisk-politiska åtgärder m.m. (punkt Fi2, mom. 44)

Momentet handlar om ett tillkännagivande angående den begränsade uppräkningsen av basbeloppet (bet. 1994/95:FiU1) i samband med besparingarna hösten 1994. Regeringen redovisar ärendet som slutbehandlat och hänvisar till

budgetpropositionen för 2001, utgiftsområde 11, anslag 20:1. Ärendet behandlas dock inte där utan i stället i avsnitt 3.6.1 under samma utgiftsområde.

Stockholm den 16 oktober 2001

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Johan Lönnroth (v), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Carin Lundberg (s), Kjell Nordström (s), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Gunnar Axén (m), Yvonne Ruwaida (mp), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp) och Carl-Axel Johansson (m).

BILAGA 2

Skatteutskottets yttrande 2000/01:SkU8y

Redogörelse våren 2001 för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2000/01:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden 1 januari– 31 december 2000. Skatteutskottet har granskat de riksdagsskrivelser som gäller åtgärder med anledning av ärenden som beretts av skatteutskottet och vill med anledning härav anföra följande.

Sammanfattning av utskottets ställningstaganden

Utskottet anser att regeringen bör redovisa sina åtgärder och sina bedömningar med anledning av två riksdagsskrivelser som gäller tillkännagivanden om båtskatt respektive etanolinblandning i bensin och som båda anmälts som slutbehandlade i redogörelsen. Utskottet anser att konstitutionsutskottet bör föreslå att riksdagen riktar tillkännagivanden härom till regeringen. I övrigt föranleder redogörelsen inte några kommentarer från utskottets sida.

Båtskatt

Regeringens redogörelse

Finansdepartementets ärende 3 (regeringens skrivelse s. 64–65) gäller bl.a. ett tillkännagivande som gjordes år 1995 av riksdagen till regeringen om att regeringen i samband med de överväganden som skall göras beträffande ett fritidsbåtsregister också bör pröva frågan om en båtskatt (bet. 1994/95:SkU28 mom. 49, rskr. 1994/95:439). Enligt redogörelsen har skrivelsen slutbehandlats med hänvisning till budgetpropositionen för 2001 (prop. 2000/01:1, utgiftsområde 22, 4.12.4).

Av det anförda avsnittet i den aktuella budgetpropositionen (s. 76) framgår att regeringen har fortsatt den dialog med försäkringsbranschen som inleddes under 1999 och att den därvid har stärkts i sin uppfattning att Stöldskyddsföreningens frivilliga register bör ligga till grund för ett allmänt fritidsbåtsregister. En särskild utredare kommer att ges i uppdrag att utreda de särskilda förutsättningarna för en obligatorisk ansvarsförsäkring för ägare av fritidsbåtar och hur ett allmänt fritidsbåtsregister bör vara utformat, anför regeringen i budgetpropositionen.

Samtidigt redovisas på andra ställen i redogörelsen de ärenden som uppkommit i och med riksdagens tillkännagivanden om dels obligatorisk ansvarsförsäkring för fritidsbåtar (Justitiedepartementet, riksmötet 1986/87, ärende 2, s. 15), dels återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret (Näringsdepartementet, riksmötet 1994/95, ärende 1, s. 114). Båda dessa ärenden anmäls i redogörelsen som ännu inte slutbehandlade. I bägge ärendena hänvisar regeringen till sin nyss nämnda avsikt enligt budgetpropositionen att tillkalla en utredare och ge denne i uppgift att utreda dessa frågor.

På fråga i riksdagen om särskild skatt på lyxbåtar har finansministern svarat att frågan om båtskatt kan övervägas först efter det att utredaren är klar med sitt uppdrag om ett fritidsbåtsregister (svar på fråga 2000/01:621 om båtskatt den 7 februari 2001). Olika motioner från allmänna motionstiden om båtskatt avslogs av riksdagen i våras, också med hänvisning till att frågan om båtregister måste utredas först (bet. 2000/01:SkU17).

Ännu (maj 2001) har emellertid någon utredare inte tillsatts och några direktiv inte utfärdats. Till saken hör också att en tidigare utredning, som övervägt frågan om båtskatt under hösten 1996 i betänkandet SOU 1996:170 Fritidsbåten och samhället, ansåg att det inte fanns anledning att införa en allmän båtskatt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen har ansett att ärendet om att pröva frågan om båtskatt är slutbehandlat utan att regeringen har redovisat för riksdagen någon annan åtgärd än att avisera en utredning om förutsättningarna för en obligatorisk ansvarsförsäkring och utformningen av ett allmänt fritidsbåtsregister. Däremot har regeringen anmält vissa tidigare riksdagsskrivelser

avseende en sådan ansvarsförsäkring och ett sådant register som ännu icke slutbehandlade. På grund av den passivitet som regeringen enligt utskottets uppfattning har visat i frågan om båtskatt vill utskottet med skärpa framhålla vikten av att regeringen så snart som möjligt och i lämpligt sammanhang lämnar en redovisning till riksdagen om sina hittills vidtagna åtgärder i ärendet om båtskatt, sitt planerade framtida agerande i frågan och över huvud taget vilka bedömningar den gjort rörande införandet av en båtskatt. Enligt utskottets uppfattning bör konstitutionsutskottet föreslå att riksdagen riktar ett tillkännagivande härom till regeringen.

Inblandning av etanol i bensin

Regeringens redogörelse

Finansdepartementets ärende 33 (s. 72–73) gäller ett tillkännagivande som gjordes i december år 1999 om att regeringen bör följa produktionsmetoder m.m. vad gäller etanolinblandning i drivmedel samt pröva möjligheten att av EU-kommissionen få dispens från det aktuella direktivets bestämmelser om högsta tillåtna volymhalt etanol i bensin (prop. 1999/2000:9, bet. 1999/2000:SkU11 mom. 2, rskr. 1999/2000:110). Skrivelsen redovisades som öppen i förra redogörelsen (skrivelse 1999/2000:75 s. 79) men nu anmäls den som slutbehandlad. Några vidtagna åtgärder med anledning av tillkännagivandet redovisas dock inte. På Regeringskansliet upplyser man att förhandlingar inom EU om bl.a. en högre etanolinblandning i bensin beräknas påbörjas under hösten 2001.

Utskottets ställningstagande

Liksom i det förra ärendet finner utskottet att regeringen har ansett att det ifrågavarande ärendet angående inblandning av etanol i bensin är slutbehandlat utan att några särskilda åtgärder eller bedömningar med avseende på det aktuella tillkännagivandet har redovisats för riksdagen. Utskottet anser därför att regeringen även i detta fall – där regeringen också enligt utskottets mening har visat prov på passivitet – så snart som möjligt och i lämpligt sammanhang bör redovisa för riksdagen sina hittillsvarande åtgärder, vilka bedömningar den gjort och hur den planerar sitt framtida agerande i frågan. Även beträffande denna fråga förordar utskottet att konstitutionsutskottet skall föreslå att riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen.

Övriga frågor

Beträffande övriga riksdagsskrivelser som skatteutskottet varit upphov till och som enligt den aktuella redogörelsen ännu inte är slutbehandlade vill utskottet anföra följande.

Finansdepartementets ärende 6 angående *yrkesfiskare* gäller ett tillkännagivande i december 1996 om att regeringen borde återkomma till riksdagen med förslag som tillgodoser kravet på bättre konkurrens-neutralitet för svenska yrkesfiskare i förhållande till vissa konkurrent-länder som tillåter s.k. yrkesfiskaravdrag (mot. 1996/97:Fi210 yrkande 11 m.fl., bet. 1996/97:SkU13 mom. 11, rskr. 1996/97:133). I ärendet pågår enligt redogörelsen beredning. Ärendet behandlas i regeringens senaste vårproposition (prop. 2000/01:100 s. 144) som nyligen har varit föremål för behandling i skatteutskottet (yttr. 2000/01:SkU5y). Enligt vårpropositionen har man inom Regeringskansliet nu tagit fram ett förslag som regeringen avser att lägga fram i år under förutsättning att EU-kommissionen godkänner förslaget.

Finansdepartementets ärende 11 angående *ekonomisk ersättning till personer som erhållit fingerade personuppgifter* gäller ett tillkännagivande i december 1997 som går ut på att den som förföljs på grund av att han eller hon uppfyllt sin vittnesplikt inte bara skall vara hänvisad till ersättning i form av skadestånd, brottsskadeersättning eller bistånd enligt socialtjänstlagen (prop. 1997/98:9, mot. 1997/98:Sk14 yrkande 8 m.fl., bet. 1997/98:SkU5 mom. 10, rskr. 1997/98:76). Frågan behandlas i regeringens proposition 2000/01:79 Stöd till brottsoffer som överlämnats i vår till riksdagen. Propositionen behandlas av justitieutskottet i betänkande 2000/01:JuU20. Regeringen och justitieutskottet menar att frågan bör fortsätta att beredas inom ramen för det s.k. nationella handlingsprogrammet som är ett förslag av Rikspolisstyrelsen m.fl. myndigheter. En slutlig behandling av skrivelsen bör därför anstå. Skrivelsen är alltså ännu inte slutbehandlad.

Finansdepartementets ärende 25 angående *förfarandet vid beskattning* gäller egentligen åtgärder för att stimulera användningen av deponigas för energiutvinning. Med anledning av vissa motioner med yrkande om avdragsrätt för deponigas gjordes i juni 1999 ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt skulle återkomma till riksdagen med förslag som syftade till att stimulera användningen av deponigas för energiutvinning (prop. 1998/99:84, mot. 1998/99:Sk28 yrkande 5 m.fl., bet. 1998/99:SkU20 mom. 2, rskr. 1998/99:258). Frågan behandlas i proposition 2000/01:130 Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (s. 188–189). I propositionen redovisas rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall (EGT L 182, 16.7.1999, s. 1 Celex 31999L0031) som skall vara genomfört i den nationella lagstiftningen senast den 16 juli 2001. Genom att direktivet bl.a. innebär att deponigasen kommer att omhändertas och utnyttjas – om möjligt genom energiutvinning – anser regeringen att riksdagens önskemål kommer att tillgodoses i och med att direktivet inom

kort genomförs. Enligt vad utskottet erfarit kommer riksdagsskrivelsen däri-genom att anses som slutbehandlad.

Finansdepartementets ärende 37 om *ökade levnadskostnader vid dubbel bo-sättning* gäller ett tillkännagivande i mars 2000 om att regeringen bör genom-föra en kompletterande utredning för att belysa effekterna för rörligheten på arbetsmarknaden och boende och arbetande i glesbygd vid ett slopande av tvåårsgränsen för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning (mot. 1999/2000:Sk748, bet. 1999/2000:SkU13 mom. 8, rskr. 1999/2000:143). Enligt regeringens redogörelse bereds ärendet för närvarande tillsammans med förslagen i utredningsbetänkandet SOU 1999:94 (det står felaktigt 97 i redogörelsen) Förmåner och ökade levnadskostnader. Utskottet har inhämtat att betänkandet för närvarande remissbehandlas och att en pro- position förbereds, antingen till hösten eller till nästa vår.

Finansdepartementets ärende 42 om *uppskov med reavinstbeskattningen* gäller ett tillkännagivande i april 2000 om att regeringen bör se över reglerna om reavinstuppskov vid bostadsbyte för att komma till rätta med problemet att den som avyttrar en bostad för att uppföra en ny bostad på en obebyggd tomt som han eller hon redan äger inte medges uppskov med reavinstbeskatt-ningen (mot. 1999/2000:Sk713, bet. 1999/2000: SkU17 mom. 10, rskr. 1999/2000:175). Enligt regeringens redogörelse bereds ärendet. På Finansde- partementet upplyser man att en promemoria om frågan kommer att ges ut inom kort.

Finansdepartementets ärende 53 angående *reglerna i skattebetalnings-lagen om betalningsansvar för företrädare för juridiska personer* gäller ett tillkän- nagivande i juni 2000 om att regeringen bör utföra en analys och eventuellt lägga fram förslag om omformulering av de aktuella bestämmelserna om betalningsansvar för företrädare för juridiska personer, om de nya bestämmel- serna inneburit en skärpning i förhållande till vad som gällde tidigare (bet. 1999/2000:SkU24, rskr. 1999/2000: 248). Regeringen har tillkallat en särskild utredare som beräknas avsluta sitt arbete senast den 1 november 2001 (Fi 2000:09, dir. 2000:89).

Finansdepartementets ärende 76 angående *skadlig skattekonkurrens i Europe- iska unionen* gäller ett tillkännagivande i december 2000 om att regeringen bör arbeta för att tillämpningsområdet för uppförandekoden för företagsbe- skattning skall utvidgas till att omfatta även skadlig skattekonkurrens som avser löntagare och för att frågan skall behandlas i samband med en översyn av uppförandekoden (prop. 2000/01:12, bet. 2000/01:SkU6 mom. 3, rskr. 2000/01:70). Enligt regeringens redogörelse bereds ärendet. Enligt informat- ion från Finansdepartementet har EU:s granskning kommit att bli mer omfat- tande än vad som först antogs, och EU-kommissionen har ännu inte bestämt hur översynen skall hanteras. Beslut härom är att vänta tidigast hösten 2002. Dessförinnan kan Sverige inte agera i den här frågan.

Skatteutskottet anser att de nu behandlade ärendena inte kräver några ytterligare kommentarer.

Stockholm den 31 maj 2001

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Helena Höij (kd), Carl Erik Hedlund (m), Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Lena Sandlin-Hedman (s), Marie Engström (v), Kenneth Lantz (kd), Rolf Kenneryd (c), Per-Olof Svensson (s) och Stefan Hagfeldt (m).

BILAGA 3

Lagutskottets yttrande 2001/02:LU1y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 15 maj 2001 beslutat anmoda övriga utskott att senast den 26 oktober 2001 yttra sig över regeringens skrivelse 2000/01:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Konstitutionsutskottets anmodan föranleder följande yttrande från lagutskottet.

Utskottet

I skrivelse 2000/01:75 lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari 2000–den 31 december 2000. Vidare lämnar regeringen vissa uppgifter om antalet gällande författningar samt arbetet med regelreformer och språkvård.

I 1999 års skrivelse (skr. 1999/2000:75) redovisades för lagutskottets del sammanlagt 27 skrivelser, varav 7 som slutbehandlade. Av de riksdagsbeslut som redovisas i årets skrivelse från regeringen faller sammanlagt 37 ärenden under lagutskottets beredningsområde, varav 13 ärenden anges som slutbehandlade under redovisningsperioden.

Inom lagutskottets kansli har – på samma sätt som tidigare år – genomförts en granskning av de i årets skrivelse upptagna riksdagsbesluten som rör utskottet. Granskningen har avsett dels redovisningen i formell mening, dels de åtgärder som regeringen vidtagit och avser att vidta med anledning av skrivelserna.

Utskottet har inte funnit anledning att rikta någon kritik mot handläggningen av något enskilt ärende men vill dock göra konstitutionsutskottet uppmärksam på vissa förhållanden som gäller äldre riksdagsskrivelser. I samband med granskningen har nämligen konstaterats att förevarande skrivelse – liksom motsvarande tidigare skrivelser – innehåller ett flertal äldre

riksdagsskrivelser på lagutskottets beredningsområde som ännu inte slutbehandlats. Vid behandlingen av 1998 års skrivelse noterade utskottet särskilt att den äldsta då ännu inte slutbehandlade skrivelserna, ett tillkännagivande från riksdagens sida rörande producentskydd för sceniska och musikaliska verk, härrörde från maj 1986 (bet. LU 1985/86:32, rskr. 293). Denna riksdagsskrivelse har genom ett regeringsbeslut hösten 2000 numera lagts till handlingarna. Av de sammanlagt 24 riksdagsskrivelserna som redovisas som ännu inte avslutade i den nu aktuella skrivelserna är 17 tillkännagivanden äldre än två år.

Som ett exempel på en äldre ännu inte slutbehandlad riksdagsskrivelse kan nämnas riksdagsskrivelse 1988/89:174, som gäller ett tillkännagivande från riksdagen våren 1989 om försäkringsbolags informationsplikt i förhållande till dödsbon. I sitt av riksdagen godkända betänkande 1988/89:LU22 uttalade lagutskottet, med anledning av ett motionsyrkande, att det skäligen kan krävas av försäkringsbolag att de rutinemässigt underrättar dödsboet efter en försäkringstagare om utfallande personförsäkringar, men att de närmare förutsättningarna för en sådan underrättelseskyldighet lämpligen borde prövas i samband med regeringens överväganden rörande förslagen i Försäkringsrättskommitténs betänkande (SOU 1986:56) Personförsäkringslag – ett våren 1989 aktuellt lagstiftningsärende inom Justitiedepartementet.

Mot bakgrund av den snabba utvecklingen på det försäkringsrättsliga området kunde dock Försäkringsrättskommitténs betänkande inte utan vidare läggas till grund för en proposition. På grundval av bl.a. kommittébetänkandet utarbetades därför inom Justitiedepartementet under år 1993 departementspromemorian (Ds 1993:39) Ny försäkringsavtalslag. Inte heller de i departementspromemorian framlagda förslagen kunde leda till ny lagstiftning. Fortfarande pågår beredning i Regeringskansliet av förslag till en ny försäkringsavtalslag som skall ersätta 1927 års försäkringsavtalslag och konsumentförsäkringslagen.

I den nu aktuella skrivelserna 2000/01:75 upplyser regeringen att frågan om försäkringsbolags informationsplikt i förhållande till dödsbon behandlats i departementspromemorian (Ds 1993:39) Ny försäkringsavtalslag, att det är fråga om ett mycket omfattande ärende och att en lagrådsremiss kan förväntas tidigast under år 2003.

Slutsatsen av vad som nu redovisats är att det kommer att gå närmare 15 år innan regeringen återkommer till riksdagen i den sakfråga tillkännagivandet våren 1989 avsåg – försäkringsbolags informationsplikt i förhållande till dödsbon.

Konstitutionsutskottet har vid flera tidigare tillfällen uttalat att utgångspunkten måste vara att det önskemål som tillkännagivandet avser bör tillgodoses, men att om det skulle visa sig föreligga omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen, regeringen måste kunna underlåta att vidta de åtgärder tillkännagivandet avser, under förutsättning att regeringens bedömning i detta avseende redovisas för riksdagen (se bl.a. bet. 1994/95:KU30, bet. 1995/96:KU30 och bet. 1998/99:KU10).

I fråga om mer än ett år gamla riksdagsskrivelser som inte har slutbehandlats har konstitutionsutskottet uttalat att orsakerna till att regeringen inte vidtagit någon åtgärd bör redovisas för riksdagen med uppgift om när åtgärderna beräknas vidtas och att en sådan redovisning fyller ett angeläget behov i utskottens uppföljnings- och utvärderingsarbete (se bl.a. bet. 1998/99:KU10 och bet. 1999/2000:KU10).

Lagutskottet vill för sin del framhålla att det kan finnas olika omständigheter som föranleder att regeringen gör bedömningen att det inte är lämpligt, möjligt eller meningsfullt att vidta ytterligare åtgärder i enlighet med ett riksdagsbeslut. Ett sådant skäl kan vara att saken kommit i ett helt annat läge än vad som var fallet vid riksdagens beslut, exempelvis genom utvecklingen inom EU eller till följd av internationella åtaganden. Det kan också föreligga omständigheter som gör att regeringen finner att åtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut måste anstå under en längre tid. Ett sådant skäl kan – såsom i det tidigare redovisade exemplet – vara att frågan har anknytning till ett annat större lagstiftningsärende som, enligt regeringens bedömning, först bör avvaktas innan någon åtgärd kommer till stånd. I sådana och liknande situationer kan, enligt lagutskottets mening, en ändamålsenlig ordning vara att regeringen inom rimlig tid återkommer till riksdagen också i annat lämpligt sammanhang än i den årliga skrivelsen och därvid redovisar skälen för sina ställningstaganden. På så sätt får riksdagen via det berörda utskottet tillfälle att pröva om tillkännagivandet fortfarande är relevant eller om regeringens redovisning skall leda till ett förnyat eller uppdaterat tillkännagivande.

I övrigt föranleder regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen – såvitt avser de ärenden som omfattas av lagutskottets beredningsområde – inga ytterligare kommentarer från utskottets sida.

Stockholm den 25 oktober 2001

På lagutskottets vägnar

Tanja Linderborg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tanja Linderborg (v), Rolf Åbjörnsson (kd), Marianne Carlström (s), Christel Anderberg (m), Henrik S Järrel (m), Nikos Papadopoulos (s), Marina Pettersson (s), Christina Nenes (s), Tasso Stafilidis (v), Kjell Eldensjö (kd), Berit Adolfsson (m), Anders Berglöv (s), Viviann Gerdin (c), Ana Maria Narti (fp), Raimo Pärssinen (s), Lars Lilja (s) och Anders Sjölund (m).

BILAGA 4

Utrikesutskottets yttrande 2001/02:UU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 15 maj 2001 anmodat samtliga utskott att, i de delar som faller inom respektive utskotts beredningsområde, yttra sig över regeringens skrivelse 2000/01:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts på utrikesutskottets beredningsområde med anledning av skrivelsen.

Med anledning av konstitutionsutskottets anmodan vill utrikesutskottet anföra följande.

Utskottet

Regeringen redovisar i skrivelse 2000/01:75 de åtgärder den vidtagit med anledning av 13 riksdagsskrivelser från riksmötena 1999/2000 samt 2000/01, vilka rör utrikesutskottets beredning. Av de åtta skrivelser som avlämnades under riksmötet 1999/2000 rapporterar regeringen att samtliga, med ett undantag, har slutbehandlats. Även vad gäller de fem skrivelser som avlämnades under riksmötet 2000/01 återstår en att slutbehandla.

Den skrivelse från 1999/2000 som inte slutbehandlats avser *två moment* i utskottets betänkande 1999/2000:UU2, utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

I enlighet med betänkandets *moment 68* tillkännagav riksdagen för regeringen att en översyn borde göras av det nuvarande systemet med bemyndiganden inom biståndet. Däri borde även formerna för förbättrad information till riksdagen studeras.

Regeringen meddelar i skrivelse 2000/01:75 att en redovisning redan skett för det multilaterala biståndet i budgetpropositionen för 2001 och att budgetpropositionen för 2002 beräknas innehålla en redovisning för det bilaterala biståndet. Utskottet kan nu konstatera att det i budgetpropositionen för nästa budgetår, utgiftsområde 7, s. 66, framgår att bemyndiganderamen inom det bilaterala utvecklingssamarbetet fr.o.m. 2002 kommer att baseras på de för-

pliktelser som förväntas bli ingångna. Med andra ord avskaffas de tidigare använda multiplikatorerna, som var anledningen till att riksdagen begärde en översyn. Enligt vad utskottet erfarit pågår en fortsatt översyn av hur informationen till riksdagen skall kunna förbättras i de avseenden utskottet efterlyst.

Riksdagen menade även, i enlighet med betänkandets *moment 73*, att regeringen borde ges i uppdrag att se över formerna för hur den utvärderingsverksamhet som finns utanför biståndsförvaltningen kan stärkas. Regeringen svarar i skrivelse 2000/01:75 samt i budgetpropositionen för år 2002 att resultatet av en sådan översyn beräknas kunna redovisas under hösten 2001. Vid beredningen av detta yttrande har utskottet dock erfarit att redovisningen troligen ej kommer att göras förrän våren 2002.

Utskottet kan vidare konstatera att *moment 75* i samma betänkande be-tecknas som slutbehandlat med motivering att regeringen i december 2000 uppdragit åt Sida att utarbeta kriterier för ett urval av ramorganisationer. I utskottets betänkande framhålls emellertid att man utöver en studie kring kriterier för urvalet *även* bör göra en mer övergripande översyn över de enskilda organisationernas roll i utvecklingssamarbetet och att denna också bör innehålla en utvärdering av Sidas samarbete med enskilda organisationer. I utskottets betänkande anges att översynen bör ske i former som regeringen bedömer vara lämpliga (bet. 1999/2000:UU2 s. 116). Utskottet har inhämtat att arbete inletts också vad avser tillkännagivandets andra del. Utskottet måste dock konstatera att med den redogörelse som ges i skrivelse 2000/01:75 kan momentet inte till fullo anses vara slutbehandlat och utgår därför ifrån att regeringen återkommer med en kompletterande redovisning.

Den skrivelse som återstår att slutbehandla från riksmötet 2000/01 gäller Sveriges medlemskap i det interamerikanska investeringsbolaget (IIC). Regeringen aviserar att man avser ratificera anslutningsavtalet under 2001.

Stockholm den 25 oktober 2001

På utrikesutskottets vägnar

Viola Furubjelke

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viola Furubjelke (s), Sören Lekberg (s), Berndt Ekholm (s), Lars Ohly (v), Holger Gustafsson (kd), Bertil Persson (m), Carina Hägg (s), Agneta Brendt (s), Marianne Jönsson (s), Murad Artin (v), Sten Tolgfors (m), Marianne Samuelsson (mp), Marianne Andersson (c), Karl-Göran Biörsmark (fp), Karin Enström (m), Hans Hjortzberg-Nordlund (m) och Rosita Runegrund (kd).

BILAGA 5

Trafikutskottets yttrande 2001/02:TU1y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Inledning

Konstitutionsutskottet har den 15 maj 2001 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2000/01:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

I skrivelsen redovisar regeringen vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret som är ställda till regeringen samt äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade.

I yttrandet behandlas riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från trafikutskottet.

Överväganden*Redovisning av riksdagsskrivelser*

I regeringens skrivelse redovisas sammanlagt 28 riksdagsskrivelser som avser frågor som behandlas i betänkanden från trafikutskottet. Som framgår av följande sammanställning redovisas 12 av dessa som slutbehandlade.

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Inte slutbehandlade
1994/95	1	0	1
1995/96	0	0	0
1996/97	1	0	1
1997/98	6	0	6
1998/99	2	1	1
1999/2000	10	4	6

2000/01 ¹	8	7	1
Totalt	28	12	16

¹ Avser perioden den 19 september–31 december 2000

Trafikutskottet anser att regeringens skrivelse ger en god bild av de åtgärder som regeringen vidtagit och beredningsläget för de ärenden som inte är slutbehandlade.

Riksdagsskrivelser med tillkännagivanden

Trafikutskottet har särskilt granskat regeringens handläggning och de åtgärder som vidtagits med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen. Utskottet har enligt redogörelsen gjort 16 tillkännagivanden till regeringen i 14 skrivelser, varav 1 tillkännagivande hanteras i två departement. Som framgår av följande sammanställning är enligt regeringen 4 tillkännagivanden slutbehandlade.

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande	Beslutsläge
1994/95:232	Återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret	Inte slutbehandlad
1997/98:11	Minskning av antalet mottagningsorter för förarprov	Inte slutbehandlad
1997/98:161	Kontroll av lastsäkring	Inte slutbehandlad
1997/98:192	Medicinska krav för taxiförare	Inte slutbehandlad
1997/98:266	Energi- och koldioxidskatt	Inte slutbehandlad
1998/99:197	Övergrepande trafiksäkerhetsåtgärder (Inrättande av en vägtrafikinspektion)	Inte slutbehandlad
1998/99:237	Adressändring	Slutbehandlad
	Definitionen i postlagen av begreppet postal infrastruktur	Slutbehandlad
1999/2000:147	Planeringsprocessen för vägar och järnvägar (avser Näringsdepartementets ansvarsområde)	Inte slutbehandlad
1999/2000:148	Planeringsprocessen för vägar och järnvägar (avser Miljödepartementets ansvarsområde)	Inte slutbehandlad
1999/2000:166	Inrättande av en trafikoffertjour	Inte slutbehandlad
	Ansaret för lastsäkring	Inte slutbehandlad
1999/2000:189	Tillsynsmyndighetens roll på teleområdet	Inte slutbehandlad
1999/2000:238	Påföljdssystem för utländska fordonsförare	Inte slutbehandlad
1999/2000:256	Ökad konkurrens på accessnäten	Slutbehandlad
2000/01:80	Vidgade statliga insatser för sjöfartsnäringsringen	Inte slutbehandlad
	Motorflygklubbarnas verksamhetsförutsättningar	Slutbehandlad

Enligt vad utskottet erfarit har regeringen sedan skrivelsen färdigställdes vidtagit ytterligare åtgärder som berör flera av ovanstående ärenden. Fortfa-

rande räknar dock regeringen med att flertalet riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte kommer att bli slutbehandlade under innevarande riksmöte.

Den inom utskottets beredningsområde äldsta inte slutbehandlade skrivelsern med tillkännagivande är från riksmötet 1994/95. Den gäller frågan om återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret. I redovisningen av beredningssläget hänvisas till budgetpropositionen för år 2001 där det anges att regeringen avser att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda de närmare förutsättningarna för hur ett allmänt fritidsbåtsregister bör vara utformat. Motsvarande avsiktsförklaring återkommer i budgetpropositionen för år 2002 där det meddelas att regeringen ämnar ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. belysa möjligheterna att införa en obligatorisk ansvarsförsäkring för ägare av fritidsbåtar och hur ett allmänt fritidsbåtsregister bör vara utformat (prop. 2000/01:1 utg.omr. 22, s. 82). Enligt vad utskottet erfarit planeras det aviserade utredningsarbetet påbörjas under senare delen av år 2001. Utskottet konstaterar därmed att ännu efter drygt sex år är denna skrivelse inte slutbehandlad.

Trafikutskottet konstaterar vidare att beträffande några tillkännagivanden redovisas att beredning pågår sedan en längre tid utan att uppgift lämnas om vad som återstår att göra eller orsaken till dröjsmålet. Enligt utskottets mening är det viktigt att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden bereds utan onödig tidsutdräkt. Om det föreligger omständighet som hindrar ett genomförande av beslutet bör detta snarast redovisas för riksdagen.

Utskottet anser vidare att redovisningen av planerade åtgärder är viktig för utskottet vid dess arbete med uppföljning och utvärdering av de äldre riksdagsskrivelserna. För riksdagens tillkännagivanden är det angeläget med en redovisning av när ärendet bedöms komma att slutbehandlas eller när regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan.

Uppföljning av riksdagsskrivelser

Riksdagen skall enligt Riksdagskommittén i ökad utsträckning följa upp och utvärdera fattade beslut för att åstadkomma ett bättre berednings- och beslutsunderlag. Utskottsarbetet skall mot denna bakgrund förskjutas mer mot uppföljning och utvärdering. En viktig del i detta arbete är regeringens årliga redovisning av hur riksdagens skrivelser har behandlats. Med hänsyn till att denna sammanställning huvudsakligen redovisar åtgärder som vidtagits under föregående kalenderår ger dock redovisningen oftast inte någon aktuell bild av vidtagna åtgärder. Den nu aktuella sammanställningen avser exempelvis huvudsakligen åtgärder som regeringen vidtagit under tiden den 1 januari–31 december 2000. Vid sitt uppföljningsarbete tvingas därför utskottet ofta att ta fram kompletterande information.

Enligt trafikutskottets mening skulle uppföljningsarbetet underlättas om det fanns tillgång till en kompletterande informationskälla som innehåller aktuella uppgifter om vilka åtgärder som regeringen vidtar med anledning av riksdagens ställningstaganden. Detta behov skulle kunna tillgodoses genom

utveckling av ett IT-baserat informationssystem som löpande redovisar de åtgärder som vidtagits med anledning av olika riksdagsbeslut.

Informationssystemet Rixlex ger bra information när det gäller att följa ett ärende från förslag till riksdagsbeslut. Däremot är det ofta svårare att klarlägga vilka åtgärder som vidtas med anledning av olika riksdagsbeslut. Med ett IT-baserat informationssystem med sökmöjlighet på enskilda riksdagsskrivelser i Regeringskansliets diariesystem skulle redovisningen vinna såväl i aktualitet som tillgänglighet och därmed främja riksdagens granskningsverksamhet. Det är sålunda önskvärt att komplettera regeringens redovisning med en utförlig beskrivning av beredningsläget och redovisning av planerade åtgärder beträffande de ärenden som inte är slutbehandlade.

För en sådan förändring talar också att den nuvarande utformningen av regeringens redogörelse inte är helt lättillgänglig. Detta torde förklara varför det nästan aldrig väcks någon motion med anledning av redovisningen. Inte heller brukar redogörelsen ge upphov till någon offentlig debatt trots att skrivelsen beskriver regeringens hantering av viktiga politiska frågor.

Enligt trafikutskottets mening bör mot denna bakgrund prövas om uppföljningen av riksdagsskrivelsernas behandling kan vidareutvecklas. Även formerna för regeringens redovisning till riksdagen bör övervägas i detta sammanhang.

Regeringens skrivelse blir som redan nämnts förhållandevis snabbt inaktuell. Den nu aktuella skrivelsen överlämnades av regeringen i april 2001 och avser huvudsakligen åtgärder som vidtagits under tiden 1 januari–31 december 2000. Konstitutionsutskottet har därefter den 15 maj 2001 anmodat övriga utskott att yttra sig över skrivelsen senast den 26 oktober 2001. Det har därför varit nödvändigt att datera upp regeringens redovisning av behandlingen av enskilda skrivelser. För att uppnå en mer aktuell behandling bör det övervägas att genomföra riksdagsbehandlingen under våren. Därmed skulle även en tidsmässig samordning kunna ske med den fördjupade resultatredovisning från regeringen till riksdagen som avses införas successivt med början våren 2002.

Slutligen vill utskottet framhålla att redogörelsens register över riksdagsskrivelserna fördelade på olika utskott fyller en viktig funktion. Med hänsyn till att beslut inom trafikutskottets beredningsområde i vissa fall redovisas under andra utskott, t.ex. riksdagens beslut om tilläggsbudget, krävs dock ytterligare insatser för att klarlägga vilka moment som ingår i utskottets ansvarsområde. Det bör mot denna bakgrund övervägas hur skrivelsens register kan vidareutvecklas.

Sammanfattning

Trafikutskottet anser att regeringens skrivelse ger en god bild av de åtgärder som regeringen vidtagit och beredningsläget för de ärenden som inte är slutbehandlade. För riksdagsskrivelser med tillkännagivanden till regeringen konstateras att behandlingen av vissa ärenden har pågått sedan en längre tid utan att uppgift lämnas om när ärendena beräknas kunna bli slutbehandlade.

Enligt utskottets mening är det viktigt att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden bereds utan onödig tidsutdräkt. Slutligen anser trafikutskottet att uppföljningen av riksdagsskrivelserna bör utvecklas. Det gäller bl.a. hur regeringens redovisning kan vidareutvecklas och om ett IT-baserat informationsstöd kan tas fram som stöd för granskning av hur riksdagens beslut genomförs.

Stockholm den 16 oktober 2001

På trafikutskottets vägnar

Monica Öhman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Monica Öhman (s), Sven Bergström (c), Per-Richard Molén (m), Jarl Lander (s), Hans Stenberg (s), Karin Svensson Smith (v), Johnny Gylling (kd), Tom Heyman (m), Krister Örnfrjäder (s), Monica Green (s), Inger Segelström (s), Stig Eriksson (v), Tuve Skånberg (kd), Birgitta Wistrand (m), Mikael Johansson (mp), Jeppe Johnsson (m) och Elver Jonsson (fp).

BILAGA 6Protokollsutdrag från miljö- och
jordbruksutskottet

MILJÖ- OCH JORDBRUKSUTSKOTTET

SVERIGES
RIKSDAG

Utdrag ur

PROTOKOLL UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2001/02:3

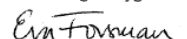
DATUM 2001-10-16
TID 11.00-12.30, 13.00-14.10
NÄRVARANDE Se bilaga 1

-
- 3 § **Justering av protokoll**
Godkänns protokollet från utskottets sammanträde den 2 oktober 2001.
-

VID
PROTOKOLLET Eva Forsman

JUSTERAT 2001-10-16
 Ulf Björklund

Rätt utdraget intygas:

Eva ForsmanExpedierat 2001-10-17
konstitutionsutskottet

Bilaga till protokoll 2001/02:2 § 3

Utskottet beslutar avge följande yttrande till konstitutionsutskottet över regeringens skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Utskottet har granskat redogörelsen i skrivelse 2000/01:75 i de delar som omfattar Jordbruksdepartementets, Miljödepartementets och delvis Näringsdepartementets verksamhetsområden. Granskningen föranleder ett påpekande avseende Jordbruksdepartementets ärende 11 (regeringens skrivelse s. 101- 102) . Påpekandet gäller riksdagsskrivelse 2000/01:86 (bet. 2000/01 :MJU2). Enligt regeringens redogörelse är skrivelsen slutbehandlad. I redogörelsen saknas dock moment 3 i utskottets hemställan. Momentet innehåller ett tillkännagivande angående fortsatt stöd till omarrondering. Eftersom ifrågavarande ärende saknas i årets redogörelse anser utskottet att regeringen i kommande skrivelse till riksdagen med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen bör redovisa om ifrågavarande ärende har slutbehandlats eller ej.

Skrivelsen föranleder i övrigt inga kommentarer från utskottets sida.

BILAGA 7

Protokollsutdrag från arbetsmarknadsutskottet

Bilaga 5 till arbetsmarknadsutskottets protokoll
2001/02:4

Till konstitutionsutskottet

Yttrande med anledning av regeringens skrivelse 2000/01:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Konstitutionsutskottet har den 15 maj 2001 beslutat anmoda övriga utskott att yttra sig över skrivelsen.

Totalt redovisas 19 skrivelser under arbetsmarknadsutskottet i det register som ingår i skrivelsen. En av skrivelserna, 1997/98:204, avser regionalpolitik som numera bereds i näringsutskottet och två av dem, 2000/01:104 och **2000/01:105**, avser anslag för

Arbetsgivarverket respektive Statens pensionsverk vilka numera bereds i finansutskottet.

När det gäller de skrivelser som anges som inte: slutbehandlade kan följande kommentarer lämnas. Den punkt under vilken redovisning sker i skrivelsen återfinns inom parentes.

:1. (Juli) Riksdagsskrivelsen härrör från 1993/94 och avser *JO:s och JK:s roller*. Tillkännagivandet gjordes i anslutning till behandlingen av propositionen om en ny lagstiftning för statsanställda.

Arbetsmarknadsutskottet har tidigare kommenterat denna skrivelse (bilaga 2 till arbetsmarknadsutskottets protokoll 1999/2000:6) i sitt yttrande till konstitutionsutskottet med anledning av motsvarande regeringsskrivelse för två år sedan (skr. 1998/99:75). Arbetsmarknadsutskottet konstaterade vid denna tidpunkt att regeringen inte, mer än fem år efter det att tillkännagivandet gjordes, hade slutbehandlat riksdagsskrivelsen eller mer utförligt redovisat skälen till dröjsmålet med detta. Utskottet fann detta mycket anmärkningsvärt. Konstitutionsutskottet instämde i denna kritik och underströk starkt vikten av att regeringen utan ytterligare dröjsmål skulle slutbehandla skrivelsen (1999/2000:KU10).

Efter det att arbetsmarknadsutskottet för ett år sedan tagit del av regeringens redovisning av den berörda skrivelsen hade utskottet ingen erinran mot att ärendet kvarstod som icke slutbehandlat. Utskottet förutsatte dock att de av regeringen aviserade åtgärderna skulle vidtas och att skrivelsen kunde slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål (bilaga 7 till arbetsmarknadsutskottets protokoll 2000/2001:5).

Utöver vad som framkommer av den nu aktuella skrivelsen har arbetsmarknadsutskottet inhämtat att en departementspromemoria utarbetats på uppdrag av Justitiedepartementet (PM 2001-06-07 Statens ansvarsnämnds funktion och kompetensområde, m.m., dnr Ju1999/205/PP) där bl.a. förslag om JO:s och JK:s roller vid arbetsrättsliga ingripanden läggs fram. Promemorian remissbehandlas för närvarande.

Utskottet förutsätter att regeringen efter den nu pågående remissbehandlingen utan ytterligare dröjsmål slutbehandlar skrivelsen.

2. (N15) Riksdagsskrivelsen härrör från 1998/99 och avser anslagen på utgiftsområde 14 för 1999. I den del av skrivelsen som inte är slutbehandlad och som avser hemställans mom. 49 delmoment g godkänner riksdagen införande av ett *flyttningsbidrag till de övriga nordiska länderna* för dem som är eller riskerar att bli arbetslösa. Enligt den nu aktuella skrivelsen pågår förhandlingar i frågan efter det att Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för arbetsmarknad och arbetsliv (ÅK-A) mottagit ett yttrande från EG-kommissionen, enligt vilket flyttstödet är förenligt med Romfördragets artikel 39.

Enligt vad utskottet inhämtat har frågan om nordiskt flyttstöd under hösten 2001, alltså efter det att regeringsskrivelsen avlämnats, behandlats i Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för arbetsmarknadsfrågor. Avsikten är att de nordiska samarbetsministrarna vid ett gemensamt möte i slutet av oktober 2001 skall informeras om den aktuella frågan.

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

3. (N16) Riksdagsskrivelsen härrör från 1998/99 och avser *ny lagstiftning mot diskriminering i arbetslivet*. I den del av skrivelsen som inte är slutbehandlad avser den ett tillkännagivande om samordnad lagstiftning:

I detta sammanhang erinrar arbetsmarknadsutskottet om att konstitutionsutskottet uttalat att en utredning borde tillsättas med uppgift att undersöka om det finns förutsättningar att slå samman några eller samtliga ombudsmän som är underställda regeringen till en institution (bet. 2000/01 :KU3). Frågan om huvudmannaskapet för

dessa ombudsmän måste enligt konstitutionsutskottet ses i ljuset av, de uppgifter ombudsmännen, tilldelas. Riksdagen beslutade efter förslag från konstitutionsutskottet att ställa sig bakom ett tillkännagivande till regeringen med denna innebörd (rskr. 2000/01:35). Upplysningsvis kan nämnas att denna fråga behandlas under punkt N58 i den nu aktuella riksdagsskrivelsen.

Enligt skrivelsen har regeringen för avsikt att låta utreda möjligheterna till en generell lagstiftning mot diskriminering som omfattar alla eller flertalet diskrimineringsgrunder och samhällsområden. Av budgetpropositionen för år 2002 (grop. 2001/02:1

utgiftsområde 14) framgår att regeringen har för avsikt att tillsätta en utredning inom kort. Ärendet bereds således vidare.

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

4. (N22) Riksdagsskrivelsen härrör från 1999/2000 och avser behandling av budgetpropositionen för år 2000, anslag för utgiftsområdena 13 och 14. Riksdagsskrivelsen är inte slutbehandlad i tre olika delar.

Hemställans mom. 9 avser ett tillkännagivande om behovet av en *översyn av bemanningsföretagen*. I skrivelsen anges att regeringen under våren 2001 kommer att fatta beslut om en översyn. Enligt vad arbetsmarknadsutskottet erfarit är avsikten att ett beslut om översynen skall fattas under hösten 2001.

Hemställans mom. 32 avser ett tillkännagivande om *försäkring av arbetshjälpmedel*. I det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet gjorde utskottet bedömningen att kostnaderna för försäkring av arbetshjälpmedel i vissa fall kan utgöra ett hinder i synnerhet för allmännyttiga organisationer och små företag. Utskottet ansåg därför att det borde övervägas vilka möjliga åtgärder som kan vidtas för att undanröja detta problem. I skrivelsen redovisar regeringen att den uppdragit åt Arbetsmarknadsstyrelsen att i samråd med Riksförsäkringsverket och Kammarkollegiet genomföra en utredning. Vidare anges att frågan skall behandlas i budgetpropositionen för år 2002. Av budgetpropositionen framgår att AMS i sin redovisning av utredningsuppdraget konstaterat att frågan om försäkring av arbetshjälpmedel inte uppfattas som ett problem som motiverar ett avtal för skadehantering. Regeringen avser därför inte att vidta några åtgärder i den aktuella frågan.

Hemställans mom. 37 om anslag på utgiftsområde 14 för 2000, delmoment j, avser ett tillkännagivande om *lönebidrag i bestående anställningsförhållanden*. I det betänkande som låg till grund för det aktuella tillkännagivandet uttalade utskottet att man bör överväga om det finns situationer när det kan vara befogat med lönebi-

drag även i ett bestående anställningsförhållande men underströk samtidigt att en sådan möjlighet inte får innebära att arbetsgivarens allmänna ansvar för arbetstagarens rehabilitering minskar. Regeringen anger i skrivelsen att den avser att behandla frågan i budgetpropositionen för 2002. Av budgetpropositionen framgår att regeringen avser att göra en samlad översyn av hur de arbetshandikappades ställning skall stärkas på framtidens arbetsmarknad. Enligt vadutskottet erfarit är avsikten att frågan om lönebidrag i bestående anställningsförhållanden skall behandlas i en sådan översyn: Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen i de aktuella delarna tills vidare kvarstår som inte slutbehandlad.

S. (N30) Riksdagsskrivelsen härrör från 1999/2000 och avser i den del som inte är slutbehandlad ett tillkännagivande om en *utredning av arbetsrätten* mm. Av skrivelsen framgår att ett översynsuppdrag lämnats till Arbetslivsinstitutet och att detta skall redovisas senast den 31 december 2001. Enligt vad utskottet erfarit har regeringen efter det att skrivelsen avlämnades förlängt tidsramen för översynsuppdraget som skall avslutas senast den 31 oktober 2002 och därvid även givit institutet i uppdrag att överväga om det finns behov av att förstärka skyddet för föräldralediga.

Utskottet har mot denna bakgrund ingen erinran mot att skrivelsen tills vidare kvarstår som inte slutbehandlad.

6.. (N66) Riksdagsskrivelsen härrör från 2000/01 och avser i den nu berörda delen, hemställans mom. 34, ett tillkännagivande om en översyn av regelverket med anledning av användandet av *elektroniska ansökningar till arbetslöshetskassorna*. Av regeringens skrivelse framgår att ärendet bereds.

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen tills vidare kvarstår som inte slutbehandlad.

7. (N67) Riksdagsskrivelsen härrör från 2000/01 och avser i nu berörd del, hemställans mom. 44, ett tillkännagivande om det *samlade stödet till arbetshandikappade*. Tillkännagivandet gjordes i anslutning till behandlingen av budgetpropositionen för år 2001. I det utskottsbetänkande som låg till grund för tillkännagivandet underströk arbetsmarknadsutskottet behovet av ett samlat grepp över insatserna för stöd till arbetshandikappade och förutsatte att regeringen skulle komma att beakta de synpunkter som framförts av bl.a. RRV. Utskottet ansåg att regeringen vid behov skulle återkomma till riksdagen med förslag på åtgärder. Av regeringens skrivelse framgår att regeringen avser att behandla frågan i budgetpropositionen för 2002.

Som nämnts aviserar regeringen i budgetpropositionen en samlad översyn av hur de arbetshandikappades ställning skall stärkas på

framtidens arbetsmarknad. Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen tills vidare kvarstår som inte slutbehandlad.

Sammanlagt redovisas elva skrivelser som slutbehandlade, varav två är äldre än fyra år. I åtta fall är det fråga om utfärdande av lagar, i två fall utfärdande av regleringsbrev och i ett fall redovisas hur ett tillkännagivande har behandlats av regeringen.